

DRIENIKOVÁ, K. – KAŠŤÁKOVÁ, E. 2016. *Význam krajín Spoločenstva nezávislých štátov pre strategické rozvojové zámery EÚ (so zameraním na Slovensko)*. Bratislava: Vydavateľstvo EKO-NÓM. 136 s.

Zuzana Kittová¹

Vedecká monografia sa tematicky venuje problematike nesporne si zasluhujúcej vedecko-výskumnú pozornosť, o to viac, že sa priamo týka aj Slovenska. Kooperácia pôvodne ešte Európskych spoločenstiev s krajinami ležiacimi smerom „na východ“ sa naštartovala pádom tzv. železnej opony a socialistického bloku, pričom očividný záujem o jej rozvíjanie mali obe strany. Možno dokonca tvrdiť, že EÚ túto kooperáciu uprednostňovala viac, než s akýmikoľvek inými krajinami, resp. regiónmi sveta. Dôvodov pre to bolo viacero nevynímajúc geografickú blízkosť krajín bývalého sovietskeho bloku, ich surovinovú základňu, trhový potenciál a potrebu politickej stability a demokracie v bezprostrednej blízkosti EÚ. Upevňovanie sfér vplyvu pritom zo strany EÚ prebiehalo prioritne prostredníctvom obchodných prepojení, či už to bolo v podobe asociačných dohôd, dohôd o partnerstve a spolupráci alebo najnovšie komplexných dohôd o voľnom obchode. O pokračujúcom strategickom význame krajín východnej Európy, strednej Ázie a južného Kaukazu - v monografii súhrne označených ako krajiny Spoločenstva nezávislých štátov (SNS) - pre EÚ svedčí úsilie o posilňovanie väzieb aj napriek nevyriešeným politickým problémom vo vzťahoch EÚ a Ruska a z nich vyplývajúcich obchodných sankcií.

Vedecká monografia je výsledkom viacročného koncentrovaného výskumu autoriek v rámci riešenia výskumných projektov VEGA, konkrétne projektu VEGA s názvom „Význam tretích krajín pre strategické rozvojové zámery EÚ v pokrízovom období (s implikáciou pre slovenskú ekonomiku) a projektu VEGA s názvom „Nové výzvy v oblasti európskej energetickej bezpečnosti a ich vplyv na konkurencieschopnosť EÚ v horizonte do roku 2020“. Po obsahovej stránke autorky vedeckej monografie postupujú od vymedzenia a priblíženia širšieho rámca euroázijského hospodárskeho priestoru vrátane integračných procesov v tomto priestore, cez obchodné a obchodno-politické vzťahy EÚ voči dotknutým krajinám jednak súhrne za celú skupinu krajín, jednak jednotlivo v prípade Ruska, Ukrajiny a Kazachstanu, až po obchodné vzťahy Slovenska s krajinami Spoločenstva nezávislých štátov a vybranými krajinami - Ruskom a Ukrajinou. Vedecká monografia prináša podrobné výsledky v podobe teritoriálnej a komoditnej štruktúry skúmanej zahranično-obchodnej výmeny i jej zmluvnej základne, pričom množstvo štatistických údajov je spracovaných vo forme prehľadných súhrnných tabuliek a grafov. Výskum je navyše doplnený aj o výpočet viacerých ukazovateľov a indexov, ako RCA, index podobnosti, Grubel-Lloydov index, čo umožňuje hĺbkovú analýzu a hodnotenie charakteru skúmaných zahranično-obchodných vzťahov.

Záver výskumu poukazuje na existenciu nevyužitého priestoru pre prehĺbenie hospodárskych, obchodných či dokonca integračných väzieb vzhľadom na vysokú ekonomickú interdependenciu, komplementaritu a ekonomický potenciál krajín SNŠ. Rizi-

¹ doc. Ing. Zuzana Kittová, PhD., M.B.L.-HSG; Ekonomická univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, Katedra medzinárodného obchodu, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava; E-mail: zuzana.kittova@euba.sk

kom je však prenikanie EÚ do priestoru záujmov Ruska, čo možno podľa autoriek riešiť jedine konštruktívnym a pragmatickým presadzovaním záujmov zo strany EÚ. Autorky poukazujú aj na perspektívne oblasti vzájomnej hospodárskej spolupráce medzi Slovenskom a Ruskom.

Problematika vzťahov EÚ a Spoločenstva nezávislých štátov je nesporne veľmi obsiahla a aj napriek prioritnému zacieleniu na hospodárske a obchodné vzťahy zahŕňa komplex pôsobenia ďalších faktorov a aspektov spolupráce, ktoré sa vo vedeckej monografii bližšie neanalyzujú (napr. investičná spolupráca sa spomína len medzi Slovenskom a Ukrajinou). To otvára priestor pre pokračovanie výskumu v tejto oblasti.

